

УДК 616.31:616.12-008.331.1

*А.І.Калинчук, Р.Р.Дмитренко***СТОМАТОЛОГІЧНИЙ СТАТУС ХВОРИХ НА
АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ**Кафедра хірургічної та дитячої стоматології (зав. – доц. Н.Б.Кузняк)
Буковинського державного медичного університету, м. Чернівці

Резюме. Проведено обстеження та клінічне спостереження 60 осіб з патологією серцево-судинної системи (артеріальна гіпертензія), віком від 20 до 70 років, які знаходилися на стаціонарному лікуванні. Встановлено високу потребу в стоматологічній ортопедичній допомозі хворих на артеріальну гіпертензію, які вимагають особливого підходу до стоматологічного лікуван-

ня. У лікуванні таких осіб важливий вибір підходу до пацієнта та регулювання його психоемоційної рівноваги, враховуючи тяжкість перебігу основного захворювання.

Ключові слова: артеріальна гіпертензія, стоматологічний статус, стоматологічна ортопедична допомога.

Вступ. Проблема ортопедичного лікування хворих із супутніми захворюваннями серцево-судинної системи є однією з найважливіших у клініці ортопедичної стоматології, що насамперед пов'язано з великою поширеністю даної патології та зростанням потреби населення України в ортопедичній допомозі, яка коливається в межах від 74,5 % до 84,3 % [1].

Ортопедичне лікування стоматологічних хворих є серйозним втручанням в організм людини [5]. Відзначається, що при цьому мають місце психологічні труднощі і вегетативні судинні реакції [6]. Питання профілактики і лікування станів психоемоційного напруження й гострого стресу з мінімальною втратою для організму є фундаментальною та до теперішнього часу не вирішеною проблемою сучасної медицини [4].

За статистичними даними Міністерства охорони здоров'я в Україні у 2003 році зареєстровано понад 10,1 млн. людей з артеріальною гіпертензією (АГ). Дослідження, проведені Інститутом кардіології ім. акад. М.Д. Стражеска виявили, що підвищений артеріальний тиск мають майже 44 % дорослого населення [2].

Відвідування лікаря-стоматолога прийнято розглядати як одну з моделей стресу (стоматологічний стрес). Отже, у хворих на АГ відвідування лікаря-стоматолога може викликати загострення основного захворювання.

Накопичено чималий досвід проведення стоматологічних втручань, налагодження позитивних відношень між пацієнтами і персоналом, і тим не менше 70-80 % пацієнтів приходять на прийом до лікаря-стоматолога в стані дентофобії [3].

Викладені вище обставини вимагають вирішення існуючого питання про надання стоматологічної ортопедичної допомоги хворим на АГ та розробки методів ортопедичного лікування у хворих залежить від клінічно-функціонального стану серцево-судинної системи.

Мета дослідження. Вивчити особливості стоматологічного статусу хворих на артеріальну гіпертензію для встановлення взаємозалежних кореляційних зв'язків із метою покращання орто-

педичної стоматологічної допомоги даній групі населення.

Матеріал і методи. Проведено обстеження та клінічне спостереження 60 осіб з патологією серцево-судинної системи (артеріальна гіпертензія).

Для обстеження використовувалися загальноприйняті методи огляду стоматологічного хворого та клінічні індекси і проби: індекс гігієни порожнини рота ОІН-S (J.C. Green, J.R. Vermillion, 1964), гінгівальний індекс РМА (С. Parma, 1960).

Статистичну обробку результатів дослідження проводили за допомогою пакета "Statistika" на кафедрі соціальної медицини та ООЗ Івано-Франківського національного медичного університету.

Результати дослідження та їх обговорення. На основі проведеного клінічного обстеження 60 осіб вивчено питання потреби в наданні ортопедичної допомоги хворим на артеріальну гіпертензію. Кількість пацієнтів, яка була обстежена, виявилась найбільшою у віці 40-59 років.

Загальна потреба в незнімному протезуванні серед дорослих осіб, згідно з нашим дослідженням, у чоловіків та жінок становить 68,3 %, а в знімному протезуванні становить 38,3 %.

Проведене нами соціологічне опитування обстежуваних хворих на АГ показало, що, на їх думку, рівень надання ортопедичної допомоги незадовільний у 70 %.

Нами також вивчалось питання, чи потрібна, хворим на АГ ортопедична стоматологічна допомога. Результати опитування дозволяють констатувати наступне: потрібна – висловились 40,0 % осіб, не потрібна – 11,6 %, та потрібна зі створенням певних умов прийому – 48,3 %.

Проведене нами опитування обстежуваних хворих на артеріальну гіпертензію показало, що понад 48,3 % дорослих пацієнтів переживають сильне відчуття страху та тривоги перед візитом до лікаря-стоматолога, що само по собі є чинником, який може викликати загострення перебігу основного захворювання.

Відмічено, що відповідь на проведені стоматологічні маніпуляції з боку ССС була різною і залежала від ступеня тяжкості стану хворих (табл.).

Таблиця

Реакція організму на стоматологічні маніпуляції у хворих на артеріальну гіпертензію

Зміна артеріального тиску	Відсоток від загальної кількості обстежених (n=60)
Збільшення	53,3 % (32)
Без змін	26,6 % (16)
Зменшення	20,0 % (12)

Висновки

1. Люди із захворюваннями серцево-судинної системи вимагають особливого підходу в наданні стоматологічної ортопедичної допомоги, яка повинна в себе включати вибір певної конструкції зубного протеза залежно від дефекту зубного ряду, тяжкості перебігу основного та стоматологічного захворювань.

2. Проведене нами клінічне спостереження хворих на артеріальну гіпертензію на підставі вивчення та розробки показів до ортопедичного лікування залежно від стану серцево-судинної системи дозволять рекомендувати органам практичної охорони здоров'я методику ефективного надання стоматологічної ортопедичної допомоги та запобігання ускладненням.

Перспективи подальших досліджень. Актуальною є розробка диференційованих методів профілактики ускладнень артеріальної гіпертензії для осіб, які потребують стоматологічної ортопедичної допомоги.

Література

1. Лабунець В.А. Розробка наукових основ планування стоматологічної ортопедичної допомоги на сучасному етапі її розвитку: автореф. дис. на здо-

буття наук. ступеня док. мед. наук.: спец. «стоматологія» / В.А.Лабунець – Київ, 2000. – 36 с.

2. Демьяненко С.А. Психоемоциональное состояние пациентов на амбулаторном стоматологическом приеме / С.А.Демьяненко // Современная стоматология. – 2004. – № 2 (26). – С. 24-27.
3. Шаньгина Д.В. Особенности стресс-реакции у пациентов с артериальной гипертензией на стоматологическом ортопедическом приеме / Д.В.Шаньгина, Г.В.Большаков, А.А.Подколзин // Пародонтология. – 2002. – № 1-2. – С. 71-73.
4. Свіщенко Є.П. Рекомендації української асоціації кардіологів з профілактики та лікування артеріальної гіпертензії / Є.П.Свіщенко, А.Е.Багрій, Л.М.Єна // Охорона здоров'я України. – 2004. – № 2 – С. 5
5. Нідзельський М.Я. Вчення про стрес, прикладні аспекти, пов'язані з ортопедичною стоматологією / М.Я.Нідзельський, В.П.Неспрядько, О.М.Важніча // Вісн. стоматол. – 1998. – № 1. – С. 72-76.
6. Heterogeneity in the social networks of young and older adults: Prediction of mental health and cardiovascular reactivity during acute stress / Uchino Bert N., Holt-Lunstad Julianne, Uno Darcy // Behav. Med. – 2001. – Vol. 4. – P. 361-382.

СТОМАТОЛОГИЧЕСКИЙ СТАТУС БОЛЬНЫХ НА АРТЕРИАЛЬНУЮ ГИПЕРТЕНЗИЮ

А.И.Калинчук, Р.Р.Дмитренко

Резюме. Проведено обстеження і клінічне спостереження 60 хворих з патологією серцево-судинної системи (артеріальна гіпертензія), віком від 20 до 70 років, які перебували на стаціонарному лікуванні. Установлено висока потреба в стоматологічній ортопедичній допомозі хворим з артеріальною гіпертензією, які потребують особливого підходу до лікування. В лікуванні таких хворих важливим є вибір підходу до пацієнта і регулювання його психоемоціонального рівноважності, з урахуванням тяжкості перебігу основного захворювання.

Ключевые слова: артеріальна гіпертензія, стоматологічний статус, стоматологічна ортопедична допомога.

STOMATOLOGICAL STATUS OF PATIENTS WITH ARTERIAL HYPERTENSION

A.I.Kalynchuk, R.R.Dmytrenko

Abstract. An inspection and a clinical observation of 60 patients aged from 20 to 70 years with pathology of the cardio vascular system (arterial hypertension), being on an inpatient treatment, have been carried out. A high need for stomatological orthopedic care has been established in patients with arterial hypertension that require a particular approach to stomatological treatment. A choice of an approach to a patient and a regulation of his psychoemotional equilibrium is important in the treatment of such persons, taking into account the severity of the course of the fundamental disease.

Key words: arterial hypertension, stomatological status, stomatological orthopedic aid.

Bukovinian State Medical University (Chernivtsi)

Рецензент – доц. І.М.Мойсеєнко

Buk. Med. Herald. – 2010. – Vol. 14, № 2 (54). – P. 53-54

Надійшла до редакції 1.12.2009 року